

Utskottsbetänkande angående förslaget till kommunalt sjukhus.

Sedan Förstärkte Stadsfullmäktige den 18 december 1878 i princip beslutit uppförandet af ett sjukhus för kommunens behof, öfverlemnade åt ordinarie Stadsfullmäktige att besluta om antagande af förslag till byggnaden samt att bestämma om öfriga till saken hörande detaljer, och Förstärkte Stadsfullmäktige ytterligare, vid sammanträde den 5 april sistlidet år, bland utgiftsposter, afsedda att betäckas med det tillämnade regleringslånet, för detta ändamål upptagit en summa af 70,000, eventuelt 80,000 mark, inlemnade Sundhetsnämnden, jemte skrifvelse af den 15 oktober nyssnämnda år, till Stadsfullmäktige ett förslag till ifrågavarande sjukhusbyggnad. — Detta förslag blef af Stadsfullmäktige den 25 i samma månad remitteradt till Drätselkammaren, hvilken efter Stadsingenjörens hörande skulle med utlåtande öfver förslaget till Stadsfullmäktige inkomma. I öfverensstämmelse med hvad Stadsingenjören i saken yttrat, ansåg sig dock Drätselkammaren, i skrifvelse af den 17 sistlidne mars, på grund af det kammaren gifna uppdraget hafva att i ämnet uttala sig endast beträffande den af Sundhetsnämnden föreslagna placeringen af sjukhusbyggnaderna och om utsträckningen af det område, som skulle för sjukhuset upplåtas, men icke rörande ändamålsenligheten af Sundhetsnämndens förslag i öfrigt, hvars bedömande Drätselkammaren ansåg förutsätta speciela fackinsigter. Vid föredragningen af denna Drätselkammarens skrifvelse beslöto Stadsfullmäktige därför den 6 nyssvikne april att för granskning af ifrågavarande byggnadsförslag tillsätta ett särskildt utskott, till medlemmar hvari undertecknade vid samma tillfälle utsågos. På grund af det sålunda gifna uppdraget får utskottet framhålla följande.

Hvad först beträffar placeringen af de tillämnade sjukhusbyggnaderna å den för inrättningen fastställda platsen, synes enligt utskottets tanke den med litt. B å situationsplanen betecknade ekonomibyggnaden, för att erhålla ett mera centralt läge i afseende å platsen och därför med större bekvämlighet kunna begagnas, då i en framtid möjligen flera sjukpaviljonger komma att här inrättas, böra uppföras något längre åt vester än å planen angifves. Då den sålunda komme att stå alltför nära platsen för den tillämnade uthusbyggnaden samt måhända till och med upptaga någon del af denna plats, borde sistnämnda byggnad placeras än längre åt vester eller kanske hellre åt nordvest.

Det konstruktionssätt med fristående pelare såsom hufvudsaklig grund för sjukpaviljongen, hvilket i förslaget kommit till användning, för beredande af fri luftväxling under golfvet och till undvikande af ett dyrbart ventilationssystem, finner utskottet böra godkännas, då enligt sakkunniges vittnesbörd faran för golfdrag, som i förstone synes vara en naturlig följd af detta byggnadssätt, genom tjenliga medel utan svårighet kan

utestängas. Inom utskottet hafva visserligen farhågor uttalats för, att det fria tillträdet mellan pelarne kunde gifva anledning till orenande af platsen under golfvet äfvensom bereda snön tillfälle att samla sig der, men dessa olägenheter synas i hufvudsak kunna afhjelpas genom anbringande af ett spjelverk mellan pelarne.

Anordningen af rummen i sjukpaviljongen äfvensom sjuksalarnes placering i förhållande till väderstrecken anser utskottet i allmänhet synnerligt lämplig. Dock borde, enligt utskottets tanke, både tamburen och dagrummet delas i två afdelningar hvarje, den ena för manliga, den andra för qvinliga patienter. Genom en dylik anordning samt inrättandet af ytterligare ett bad- och ett klosettrum kunde de olika könen i anstalten helt och hållet isoleras från hvarandra. Då emellertid dagrummet, sådant det nu är föreslaget, är alltför litet för att tillåta en dylik delning, borde detsamma utvidgas några fot åt hvardera sidan, hvilket äfven utan olägenhet kunde ske, då enligt det föreliggande förslaget den del af byggnaden, som upptages af dagrummet, blefve smalare än den öfriga delen.

I samband med denna ringa utvidgning borde äfven en annan företagas, hvilken icke skulle erbjuda större svårighet än den nyss anförda. Passagerna till klosetterna, hvilka enligt förslaget i bredd mäta blott fyra fot, borde nämligen erhålla en bredd af åtminstone sju fot, för att så vidt möjligt förebygga illaluktande gasers inträngande i sjuksalarne.

En detalj i Sundhetsnämndens förslag, hvilken enligt utskottets åsigt komme att förorsaka betydliga olägenheter för anstaltens både läkare och patienter, är placandet af läkarens mottagningsrum i ekonomibyggnaden. Denna anordning, hvilken äfven af Sundhetsnämnden synes hafva antagits blott därför att, med bibehållande i öfrigt af den lämplig befunna dispositionen af lokalerna i sjukpaviljongen, rum för ifrågavarande ändamål der icke kunnat beredas, synes lämpligast kunna undvikas sålunda att läkarens mottagningsrum placeras i paviljongens subasement, der plats kan härför beredas genom en liten inskränkning af de der projekterade ved- och förrådsrummen. På detta sätt kunde äfven den föreslagna höga ingångstrappan till sjukpaviljongen helt och hållet undvikas, och den härigenom uppkommande, icke ringa besparingen beräknas i det närmaste motsvara den ökade kostnad, som blefve en följd af subasementets förändring.

Enligt det föreliggande förslaget komme sjuksalarnes väggar invändigt att panelas från golf till tak. Men som det dermed afsedda ändamålet, att vidmakthålla renlighet, hindra ohyras innästlande och förebygga väggarnes impregnering af smittämnen, äfven kunde, möjligen med mindre kostnad, uppnås genom rappning och oljemålning af väggarne, får utskottet hemställa om icke skäl vore att åt de personer, under hvilkas ledning nämnda byggnad komme att uppföras, skulle lemnas frihet att efter omständigheterna bestämma, huruvida väggarna i sjuksalarne skola panelas eller beläggas med rappning och oljemålas.

Med hänsyn till de olyckor, som i händelse af eldsvåda kunde uppstå, i följd deraf att sjukpaviljongen enligt förslaget komme att förses med blott en utgång, anser sig utskottet slutligen böra erinra om önskligheten af flera utgångar. Tvänne mindre

sådana, afsedda blott till räddningsutväg och sålunda icke tillgängliga för dagligt bruk, kunde utan olägenhet öppnas från dagrummen, i hvilken händelse tvenne smärre trappor här blefve erforderliga.

De förändringar i Sundhetsnämndens förslag, hvilka utskottet i det föregående förordat, äro upptagna å bilagda eskissritning *), och då utskottet för öfrigt finner Sundhetsnämndens förslag tillfredsställande, får utskottet föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det af Sundhetsnämnden uppgjorda förslaget till kommunalt sjukhus, med de förändringar närslutna eskissritning utvisar; äfvensom

att jemte underrättelse om detta Stadsfullmäktiges beslut gifva Sundhetsnämnden i uppdrag att vidtaga nödiga åtgärder för byggnadens uppförande.

Helsingfors den 25 maj 1882.

Th. Sælan.

J. I. Björkstén.

Th. Höijer.

*) Finnes framlagd å Stadsfullmäktiges kansli.

